

LEV
— *godt* —
MED
—
DET

Dataoverblik - Diabetes i Region Nordjylland

Forekomst og beskrivende karakteristika for personer med diabetes

UDARBEJDET SEPTEMBER 2023 AF:

STENO DIABETES CENTER NORDJYLLAND
- i gode hænder

Introduktion

Baggrund

I 2023 lever ca. 325.000 personer med type 2-diabetes i Danmark og ca. 35.000 personer lever med type 1-diabetes. I Region Nordjylland er der ca. 35.000 personer, som lever med type 2-diabetes og ca. 3.075 personer lever med type 1-diabetes. Over de sidste 20 år er antallet af personer med type 2-diabetes tredoblet¹.

Der er en række diabetesdiagnoser, som ikke vil blive ud-specificeret i dette dataoverblik. Det drejer sig om mindre hyppigt forekommende diabetesdiagnoser såsom diabetes 1½ (LADA), MODY og graviditetsdiabetes. Antallet af personer som får konstateret type 2-diabetes er stigende, og har været det over de seneste mange år.²

Diabetes er en kronisk sygdom, som kan have store konsekvenser for det enkelte menneskes livskvalitet.³ Foruden de store individuelle konsekvenser, så er diabetes en sygdom, som har konsekvenser for samfundet, da der er store samfundsøkonomiske omkostninger ved diabetes. Diabetes koster ca. 32 milliarder kr. om året, hvoraf den største

udgift er produktivitetstab på ca. 13 milliarder kr. Hertil er der udgifter til pleje og behandling på henholdsvis sygehus og hos de praktiserende læger.⁴

Der er en række aktører i sundhedsvæsenet, som har fokus på målgruppen. Det gælder både kommunerne, almen praksis og sygehusene, hvor alle parter på forskellige planer arbejder med personer med diabetes. Med henblik på at udvikle nye indsatser og tilpasse de eksisterende er det relevant at vide noget mere om målgruppen, og hvordan udviklingen ser ud. På den baggrund ønsker vi i Steno Diabetes Center Nordjylland at beskrive data for den nordjyske befolkning med diabetes med udgangspunkt i deskriptive data om forekomst, udvikling og beskrivende data for henholdsvis type 1- og type 2-diabetes.

Foruden at understøtte udviklingsarbejdet har dette dataoverblik til formål at synliggøre relevante mulige samarbejdsområder mellem Steno Diabetes Center Nordjylland og de nordjyske kommuner på diabetesområdet.

¹ Diabetesforeningen, 2023a. Diabetestal. <https://www.diabetestal.nu/>

² Diabetesforeningen, 2023b. Samfundsøkonomien og diabetes. <https://diabetes.dk/forskning/viden-om-diabetes/samfundsokonomi>

³ Sundheds- og ældreministeriet. 2017. Den nationale diabetes handlingsplan.

⁴ Sortso, C., Green, A., Jensen, P. B., & Emneus, M. (2016). Societal costs of diabetes mellitus in Denmark. *Diabetic Medicine*, 33(7), 877–885. <https://doi.org/10.1111/dme.12965>

Målgruppen for dataover- blikket

Data i nærværende overblik er målrettet personer, som arbejder med diabetes i kommunerne både på ledelsesniveau og for sundhedsprofessionelle, men kan derudover også være relevant for personale på sygehusene og hos almen praksis.

Datakilder

I dette dataoverblik fremstilles en række forskellige deskriptive data om diabetes i Region Nordjylland, hvoraf dele af data er opgjort ned på kommuneniveau. Der er fremstillet data ned på kommuneniveau, hvor det er muligt. Der er steder, hvor kommuner er lagt sammen fx Læsø kommune med Frederikshavn kommune, da det ikke er muligt at offentliggøre data, hvis der er færre end fem personer. Der vil også være steder hvor antal ikke er angivet enten fordi der er for få til at data kan offentliggøres eller fordi der ikke er nogen i pågældende kategori. Der vil være kategorier, som kan være lagt sammen pga. få personer i pågældende kategorier.

Data stammer fra forskellige registre og databaser, og dermed vil der være data, som ikke kan sammenlignes på tværs af opgørelser, da data kommer forskellige steder fra og fra forskellige tidspunkter. Nedenfor er de anvendte datakilder kort beskrevet.

Register for Udvalgte Kroniske Sygdomme (RUKS) bidrager med data i forhold til, hvor mange personer som har diabetes, udviklingen i forekomsten af type 1- og 2-diabetes, samt forekomst af type 2-diabetes blandt plejehjemsbeboere. Data fra RUKS afrundes til nærmeste 25, så det vil ikke være helt eksakte tal.

Ambulatoriedata fra NordEPJ og BookPlan (Region Nordjyllands bookingsystem). Data herfra bidrager med viden om, hvor personer med diabetes er behandlingstilknyttet, samt et overblik over udeblivelser fra behandling på sygehus.

Diabetestest.nu. Det er en hjemmeside, hvor Diabetesforeningen løbende flere gange om året opdaterer data. Herfra er indhentet data om udviklingen i type 2-diabetes forekomsten, data om hvor personer med diabetes er behandlingstilknyttet, antal nydiagnosticeret med type 2-diabetes, køns- og aldersfordeling for personer med type 2-diabetes, antallet af personer med type 2-diabetes og samtidig hjertekar sygdom eller kronisk nyresygdom, oversigt over hvor længe personer med type 2-diabetes har haft sygdommen, og oversigt over diabetesregulering for personer med type 2-diabetes.

Dataoverblikket er udarbejdet af Steno Diabetes Center Nordjylland (SDCN). Rapporten kan fremsendes til kommunale samarbejdspartnere og øvrige, som måtte have interesse herfor.

Indholdsfortegnelse

Introduktion

Baggrund	2
Målgruppen for dataoverblikket	3
Datakilder	4

Forekomst og beskrivende karakteristika for personer med type 1-diabetes

Hvor mange personer lever med type 1-diabetes på regionalt og landsplan? (prævalens)	7
Hvor mange nordjyder lever med type 1-diabetes? (prævalens)	8
Hvordan har type 1-diabetesforekomsten udviklet sig?	9
Overblik over køns- og aldersfordelingen for personer med type 1-diabetes	10

Forekomst og beskrivende karakteristika for personer med type 2-diabetes

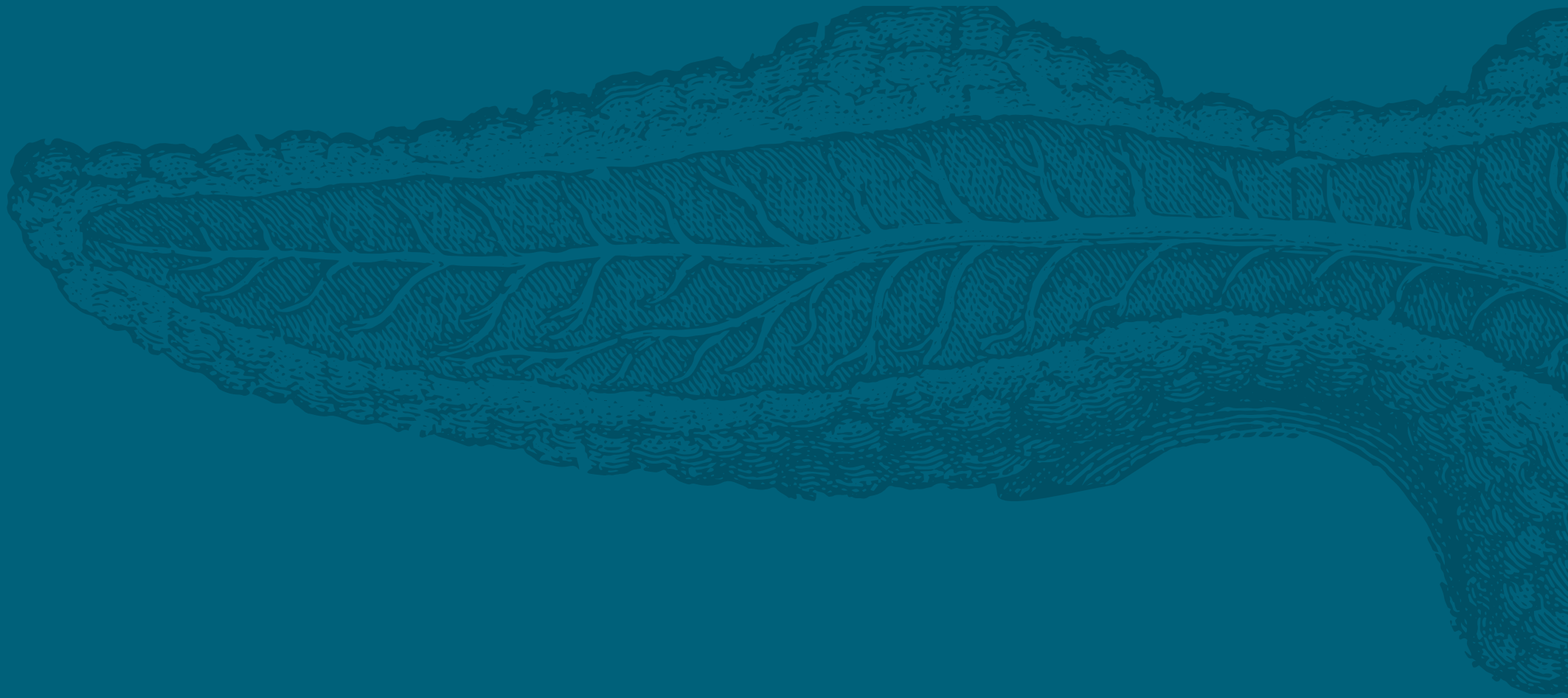
Hvor mange personer lever med type 2-diabetes på regionalt og landsplan?	12
Hvor mange nordjyder lever med type 2-diabetes?	13
Hvordan har type 2-diabetes forekomsten udviklet sig?	14
Hvor mange nye diagnosticeres med type 2-diabetes og hvad er medianalderen?	15
Overblik over kønsfordelingen for personer med type 2-diabetes	16
Overblik over aldersfordelingen for personer med type 2-diabetes	17
Antal personer med type 2-diabetes og samtidig hjertekar sygdom eller kronisk nyresygdom	18
Antal personer med type 2-diabetes som bor på plejehjem	19
Hvor længe har de nordjyske borgere haft deres type 2-diabetes diagnose?	20
Hvordan er personer med type 2-diabetes reguleret?	21

Hvad kendetegner personer med type 1- og type 2-diabetes på sygehusene?

Hvem varetager behandlingen af personer med diabetes?	23
Hvordan fordeler antal personer med type 1- og type 2-diabetes sig på sygehuset?	24
Hvor mange udebliver fra diabetesbehandlingen på sygehus?	25

LEV
— godt —
MED
DET

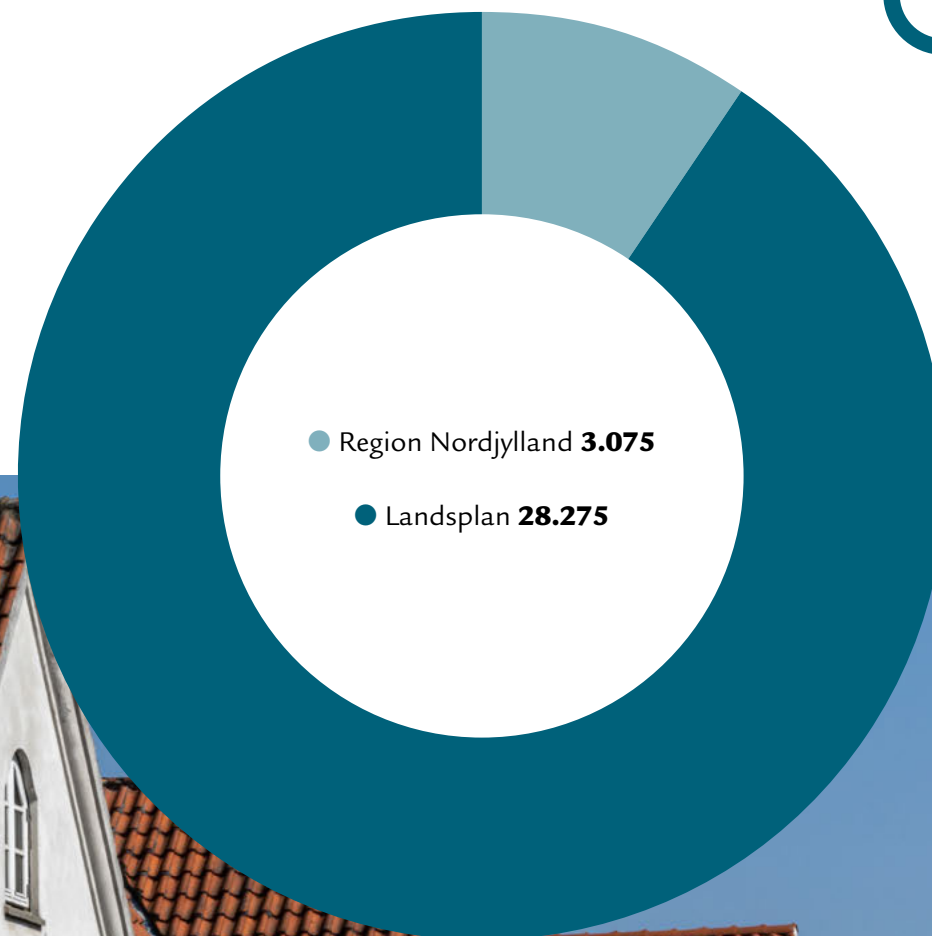
Forekomst og beskrivende karakteristika
for personer med type 1-diabetes

Hvor mange personer lever med type 1-diabetes på regionalt og landsplan? (prævalens)

TABEL 1: Antal personer med type 1-diabetes på regionalt og landsplan (prævalens).

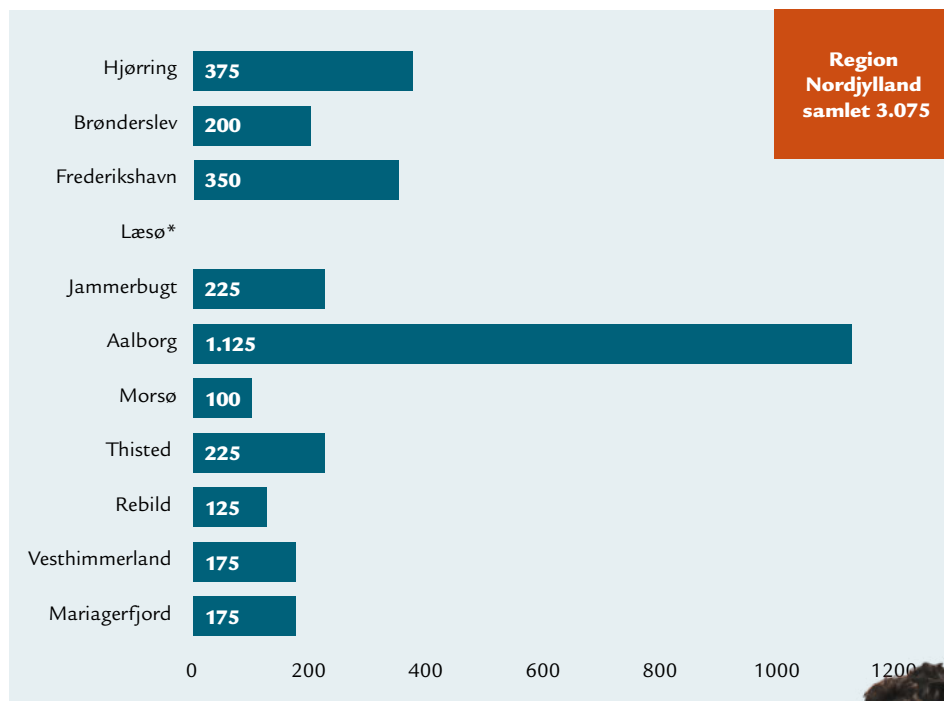
Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022. Tallene er afrundet til nærmeste 25.

Hvor mange nordjyder lever med type 1-diabetes? (prævalens)

Antal personer med type 1-diabetes

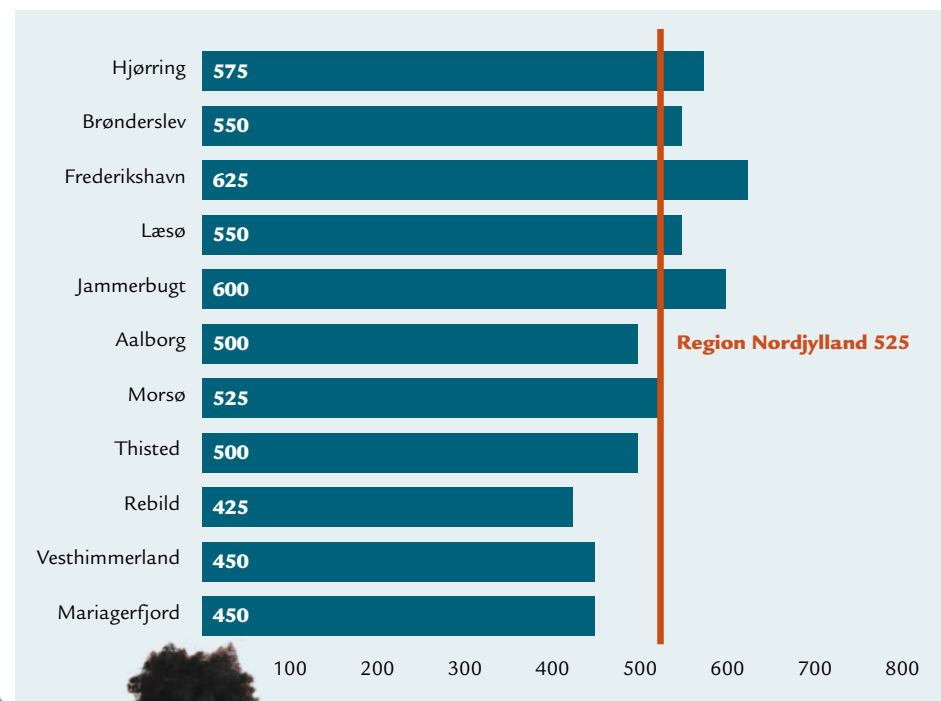

TABEL 2: Antal personer med type 1-diabetes (prævalens).

Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022.

Tallene er afrundet til nærmeste 25.

Andel personer med type 1-diabetes pr. 100.000 indbyggere

TABEL 3: Antal personer med type 1-diabetes pr. 100.000 indbyggere.

Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022.

Tallene er afrundet til nærmeste 25.

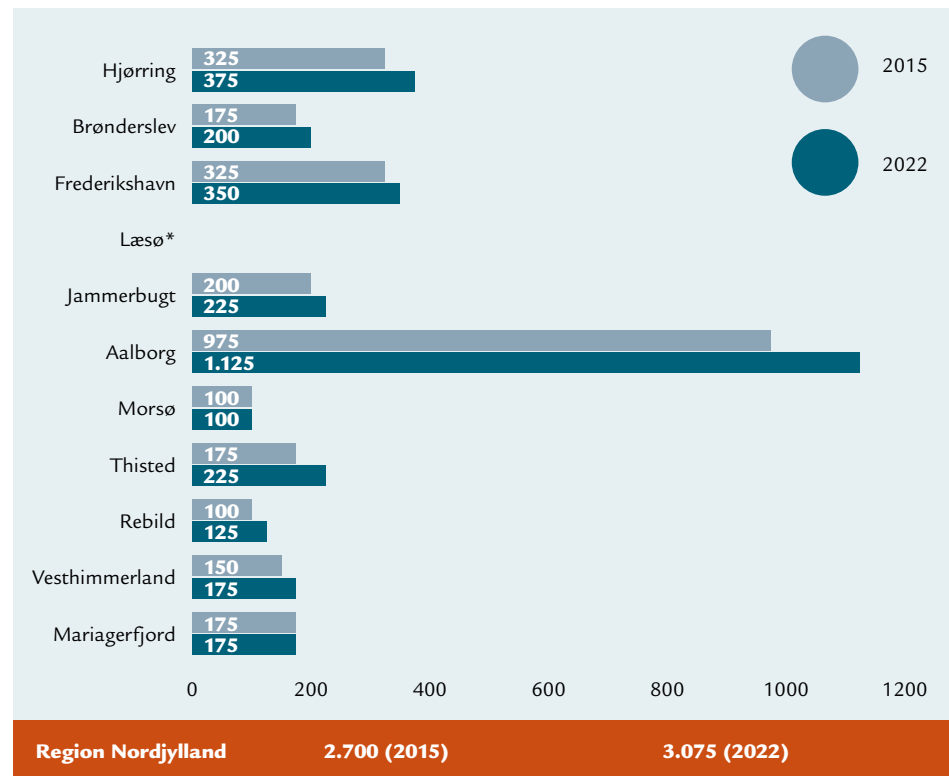
* Ikke muligt at oplyse data, da tallet afrundes til 0 fra 7. Register for udvalgte sygdomme afrunder til nærmeste 25.

Hvordan har type 1-diabetesforekomsten udviklet sig?

Antal personer med type 1-diabetes

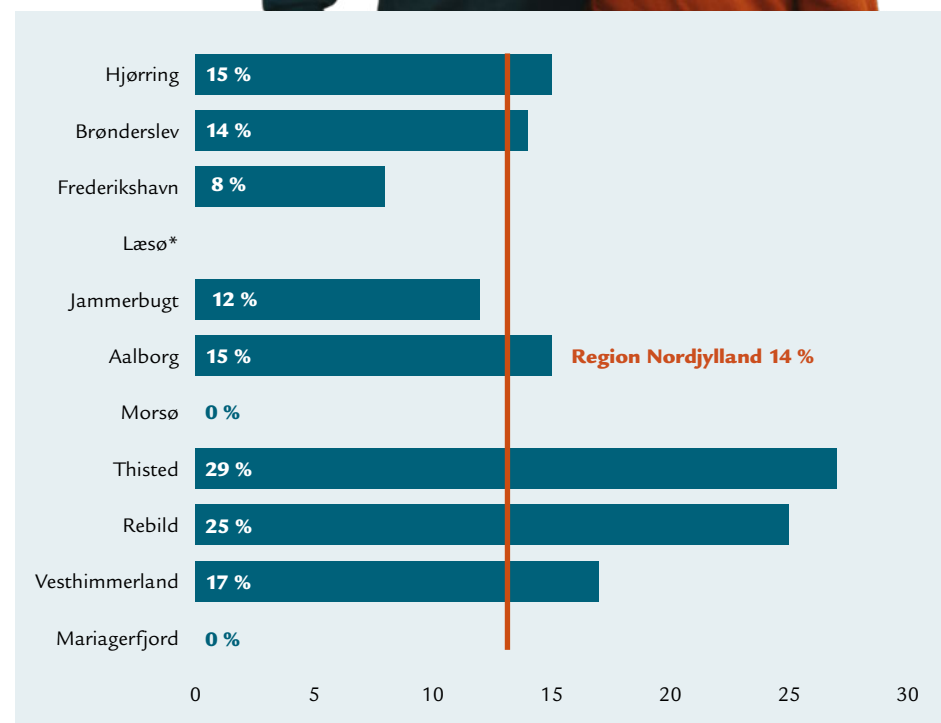

TABEL 4: Antal personer med type 1-diabetes i tidsperioden fra 2015 - 2023.

Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022. Tallene er afrundet til nærmeste 25.

* Ikke muligt at oplyse data.

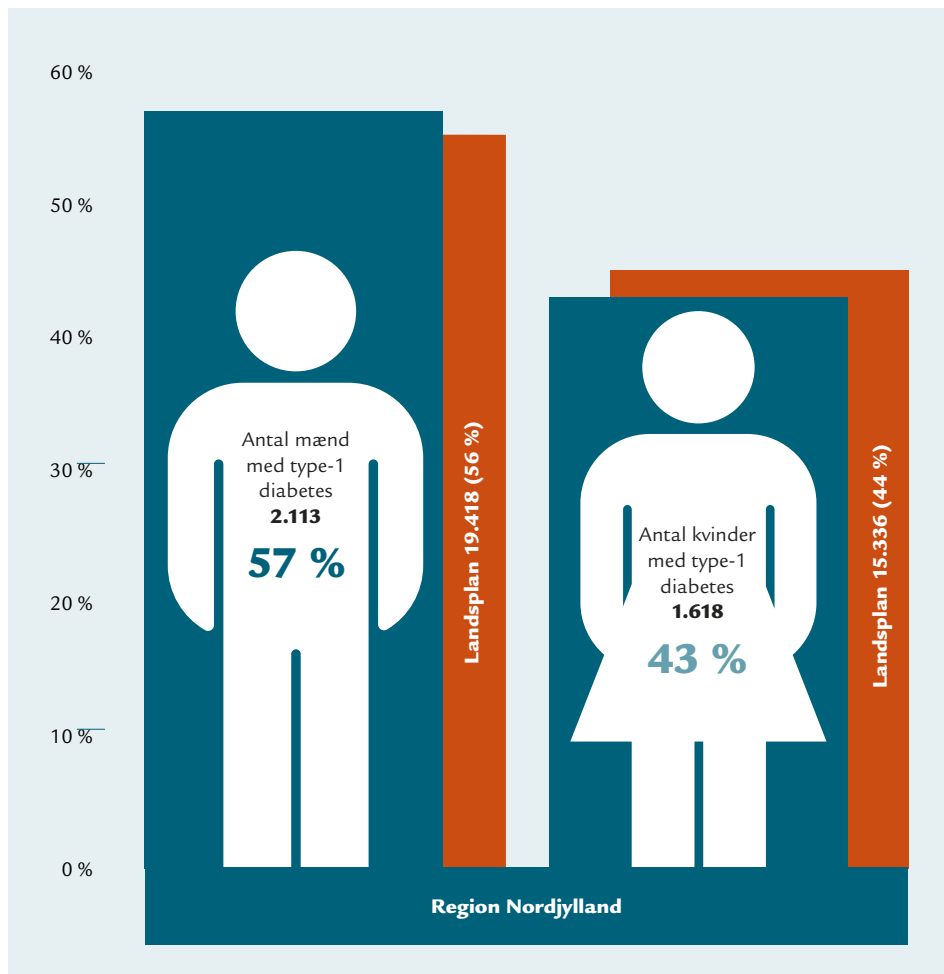
Procentvis stigning fra 2015-2022

Overblik over køns- og aldersfordelingen for personer med type 1-diabetes

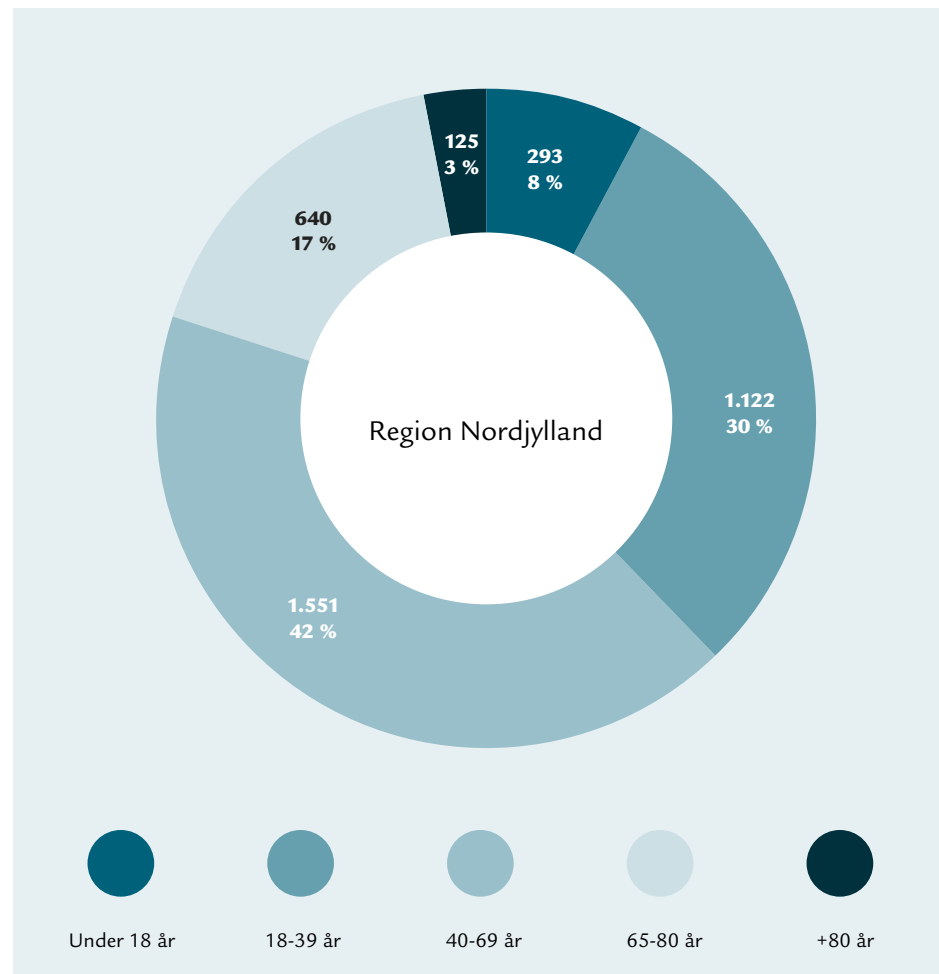
Overblik over kønsfordelingen for personer med type 1-diabetes

TABEL 5: Antal personer med type 1-diabetes fordelt på henholdsvis mænd og kvinder.

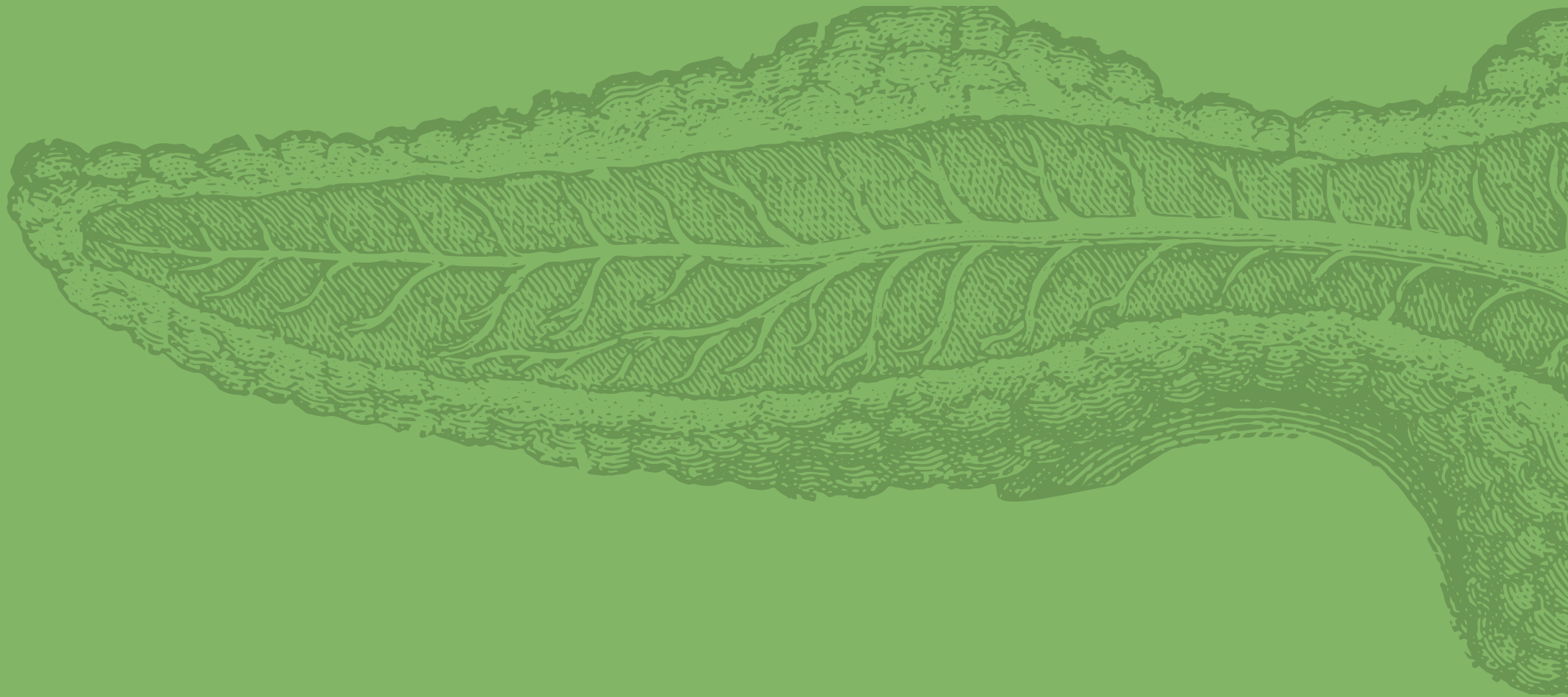
Datakilde: diabetestal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

Overblik over aldersfordelingen for personer med type 1-diabetes

TABEL 6: Aldersfordeling for personer med type 1-diabetes opgjort i antal og procent.

Datakilde: diabetestal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

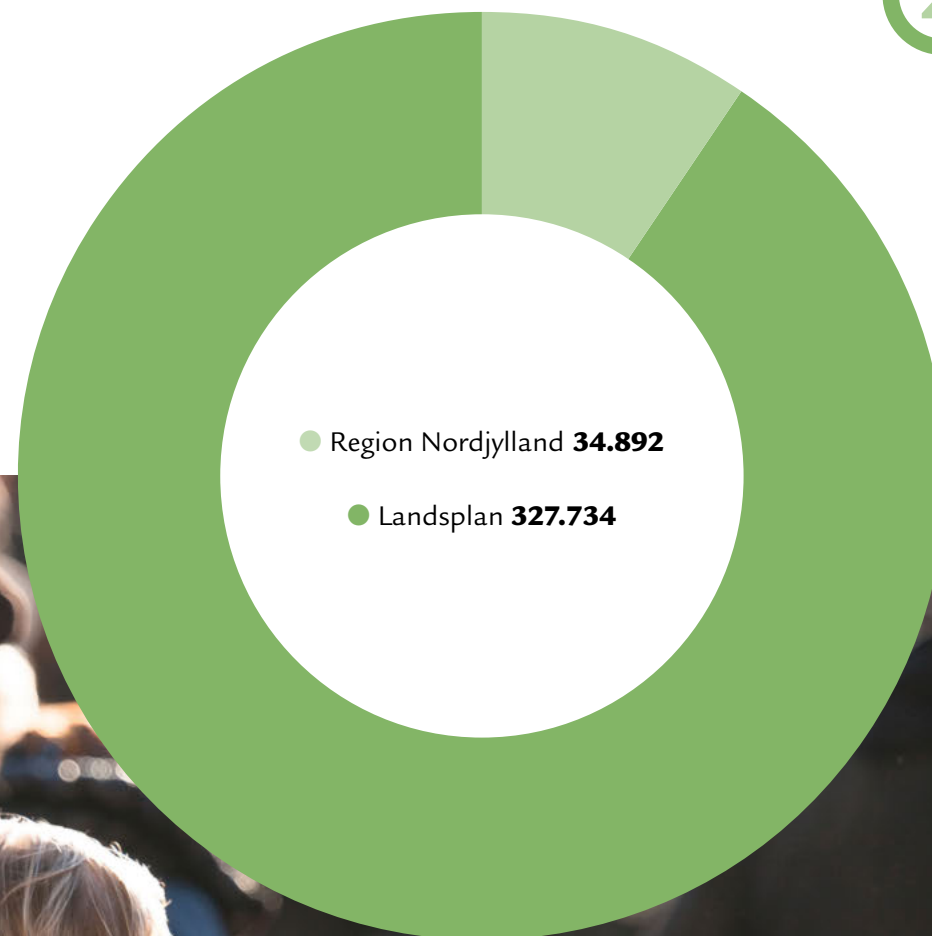
Forekomst og beskrivende karakteristika
for personer med type 2-diabetes

Hvor mange personer lever med type 2-diabetes på regionalt og landsplan?

TABEL 7: Antal personer med type 2-diabetes på regionalt og landsplan (prævalens).

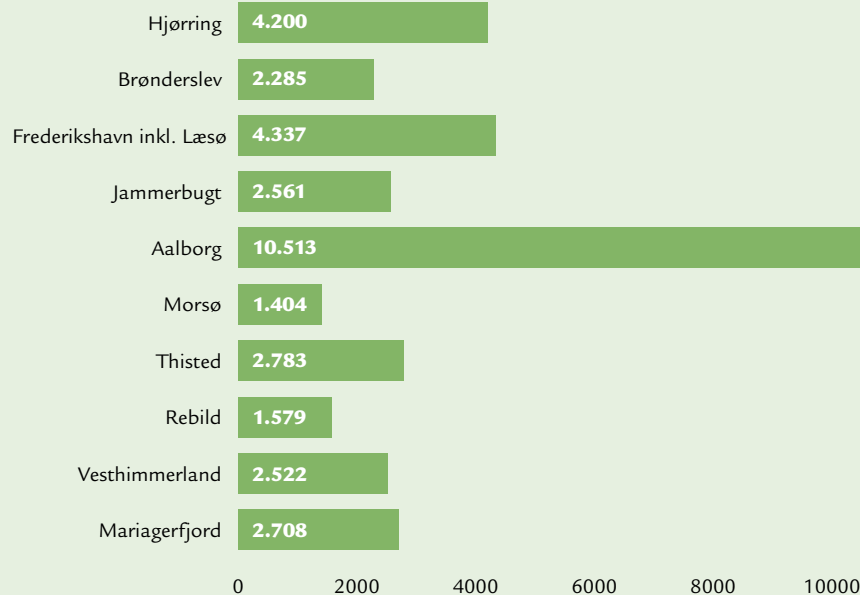
Datakilde: diabetestatal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

Hvor mange nordjyder lever med type 2-diabetes?

Antal personer med type 2-diabetes

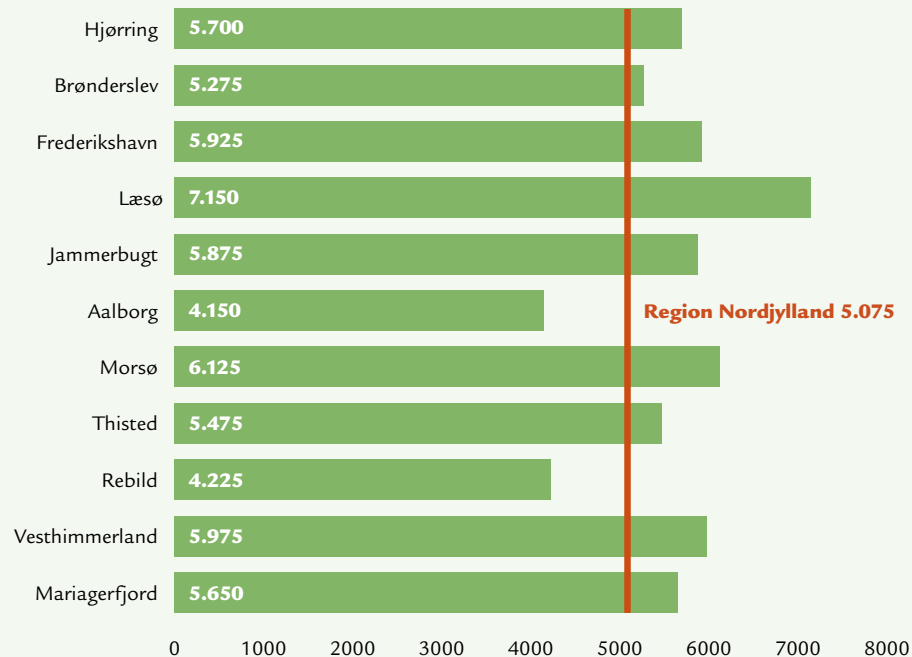

TABEL 8: Antal personer med type 2-diabetes.

Datakilde: diabetestal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

Region Nordjylland samlet 34.892

Andel personer med type 2-diabetes pr. 100.000 indbyggere

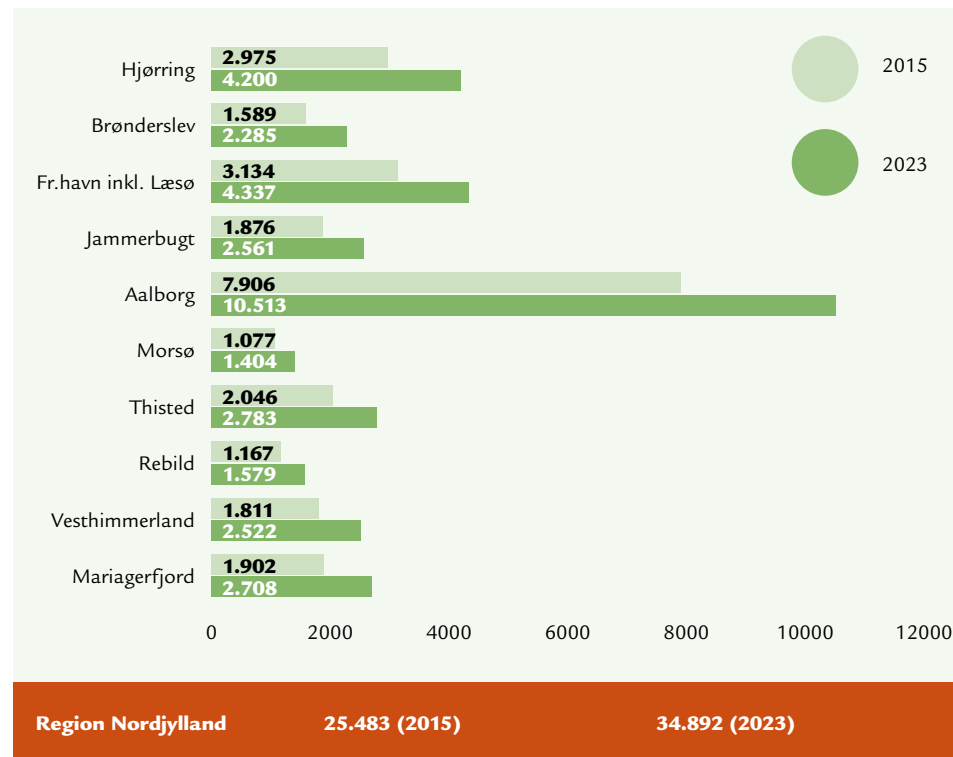
TABEL 8: Antal personer med type 2-diabetes pr. 100.000 indbyggere.

Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022.

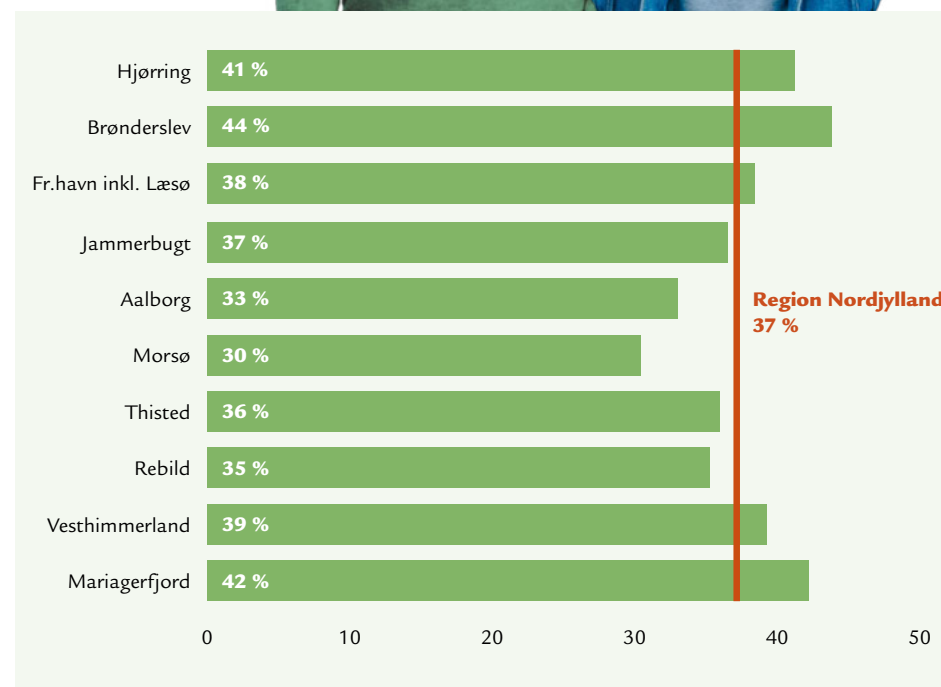
Hvordan har type 2-diabetes forekomsten udviklet sig?

Antal personer med type 2-diabetes

Procentvis stigning fra 2015-2023

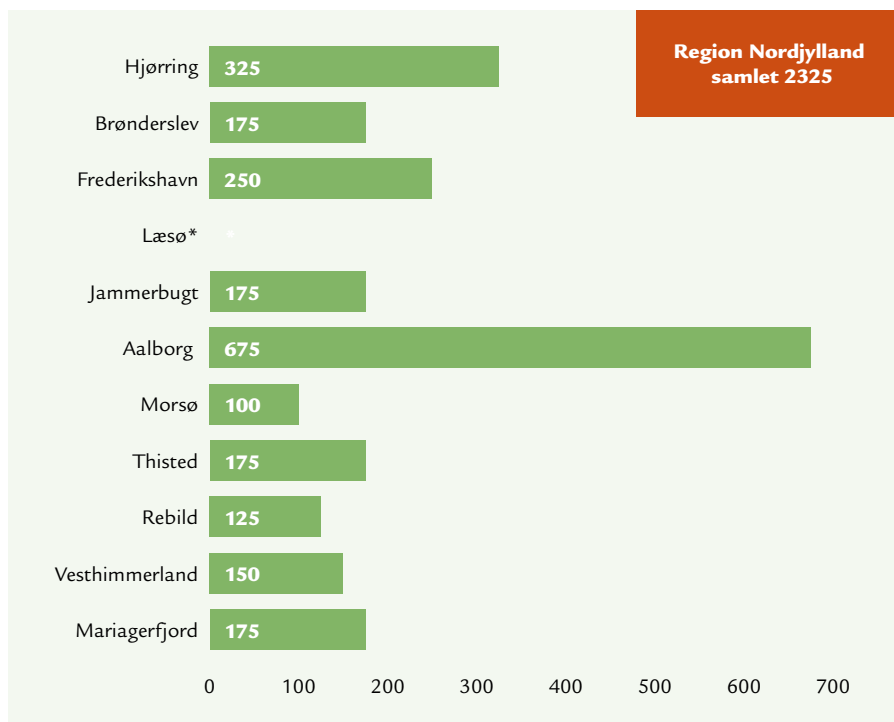
TABEL 10: Udviklingen i antal personer med type 2-diabetes fra 2015 til 2023.

Datakilde: diabetestatal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

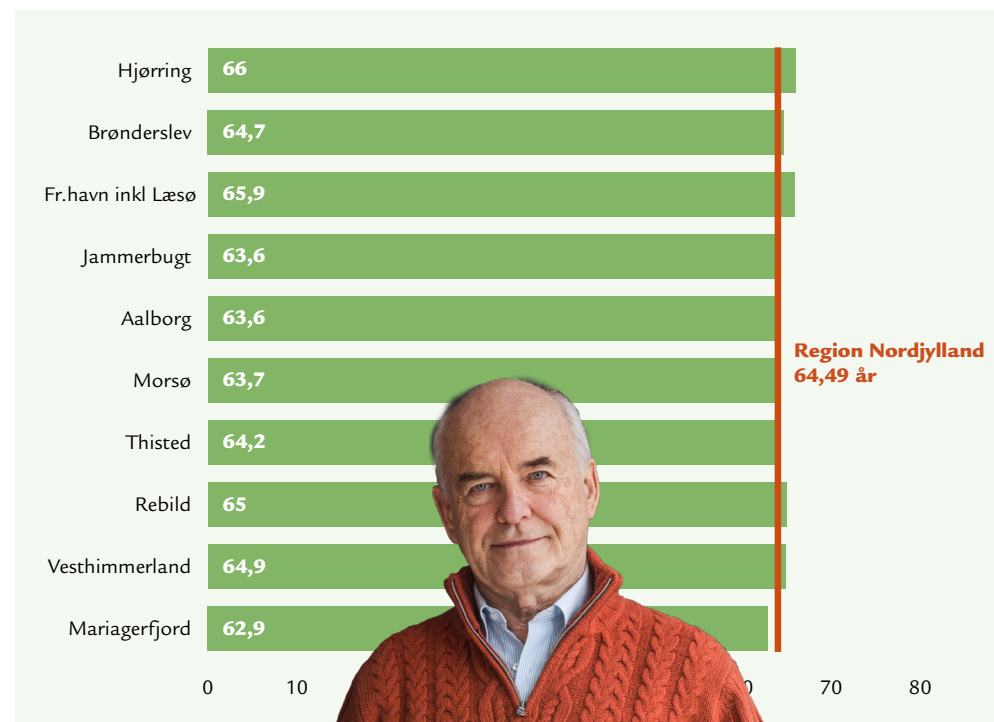
Hvor mange nye diagnosticeres med type 2-diabetes og hvad er medianalderen?

Antal nydiagnosticerede med type 2-diabetes i 2021

Medianalderen 2023

TABEL 11: Antal personer som er nydiagnosticeret i 2021.

Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022. Tallene er afrundet til nærmeste 25.

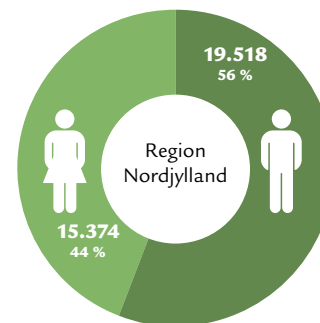
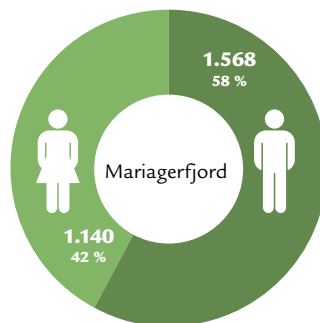
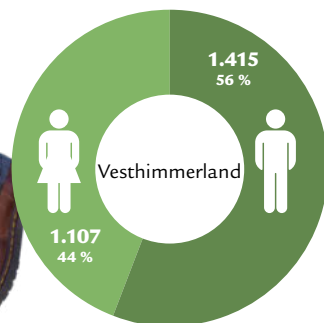
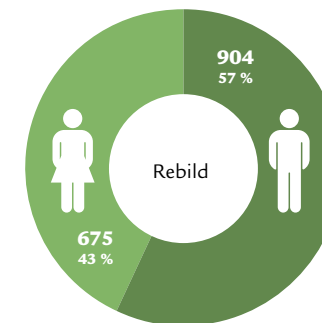
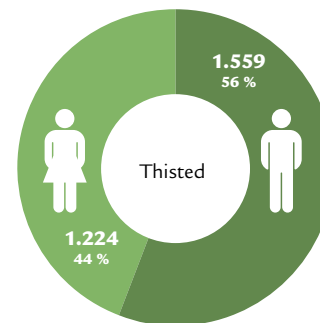
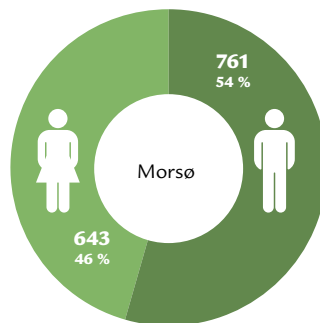
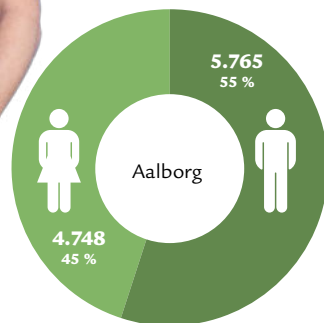
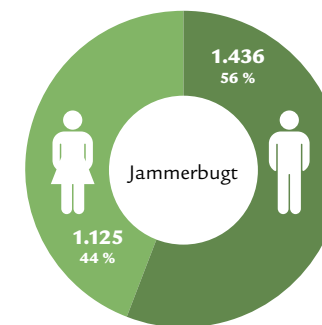
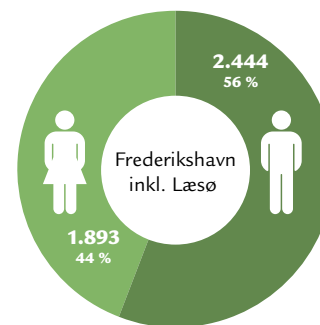
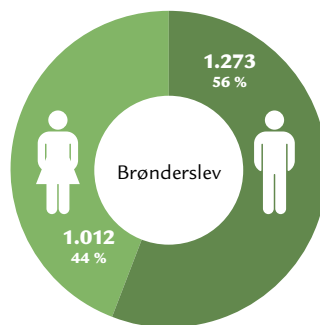
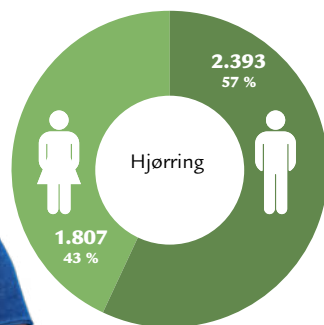
* ikke muligt at oplyse data.

Medianalderen 2023. Datakilde: diabetestatal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

Overblik over kønsfordelingen for personer med type 2-diabetes

Antal personer med type 2-diabetes

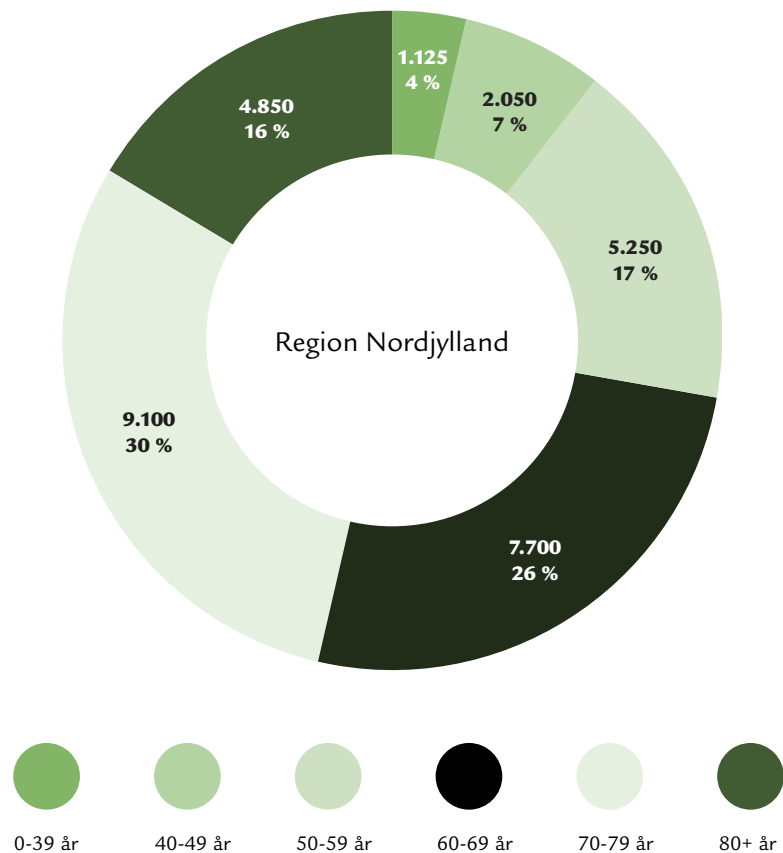
TABEL 12: Antal personer med type 2-diabetes fordelt på henholdsvis mænd og kvinder.

Datakilde: diabetestest.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

Overblik over aldersfordelingen for personer med type 2-diabetes

Aldersfordeling blandt personer med type 2- diabetes

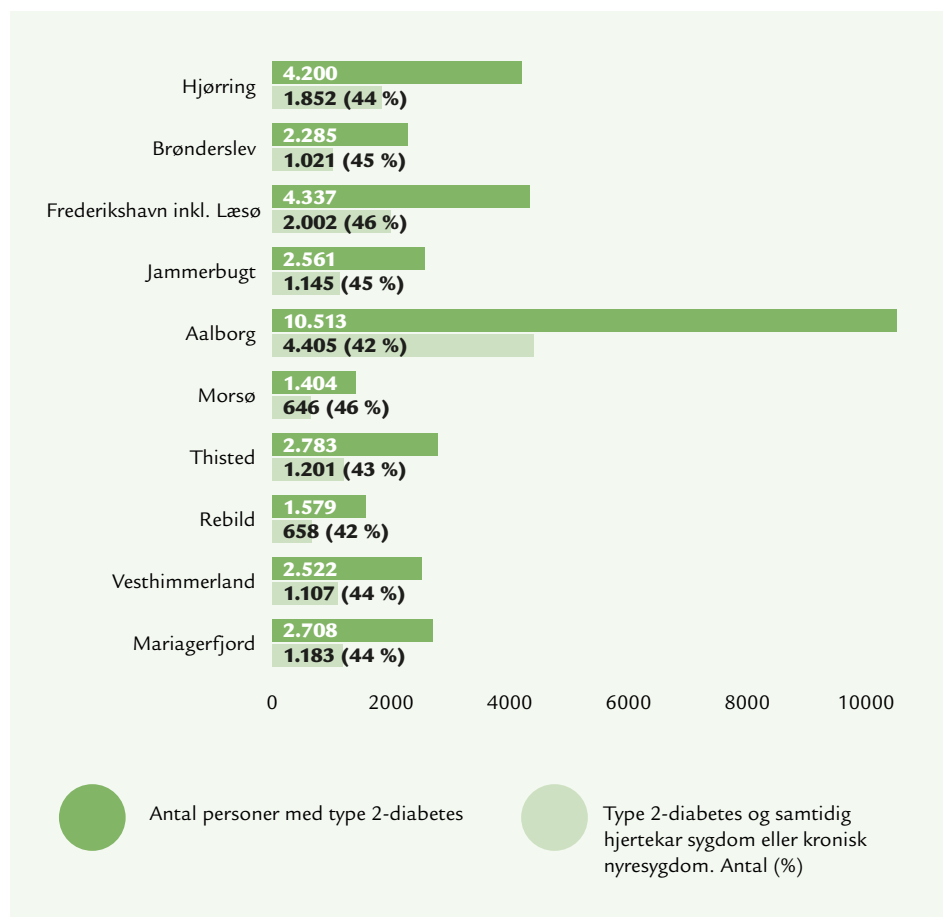
TABEL 13: Aldersfordeling for personer med type 2-diabetes opgjort i antal og procent.

Datakilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme 2022. Tallene er afrundet til nærmeste 25.

	0-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70-79 år	80+ år
Hjørring	100 (3 %)	225 (6 %)	625 (17 %)	975 (27 %)	1.075 (30%)	600 (17 %)
Brønderslev	100 (5 %)	150 (8 %)	325 (17 %)	500 (25 %)	550 (28 %)	325 (17 %)
Frederikshavn	100 (3 %)	225 (7 %)	575 (16 %)	950 (27 %)	1.100 (31 %)	550 (16 %)
Læsø	-	-	-	50	50	-
Jammerbugt	75 (3 %)	125 (6 %)	375 (17 %)	575 (26 %)	725 (33 %)	325 (15 %)
Aalborg	400 (5 %)	650 (7 %)	1.650 (18 %)	2.300 (25 %)	2.700 (29 %)	1.475 (16 %)
Morsø	25 (2 %)	100 (8 %)	175 (14 %)	300 (25 %)	400 (33 %)	225 (18 %)
Thisted	100 (4 %)	150 (6 %)	400 (17 %)	575 (25 %)	725 (31 %)	400 (17 %)
Rebild	50 (4 %)	100 (7 %)	225 (17 %)	300 (23 %)	450 (34 %)	200 (15 %)
Vesthimmerland	100 (4 %)	150 (7 %)	400 (18 %)	575 (25 %)	650 (29 %)	375 (17 %)
Mariagerfjord	75 (3 %)	150 (7 %)	450 (19 %)	600 (26 %)	675 (29 %)	375 (16 %)
Region Nordjylland	1.125 (4 %)	20.50 (7 %)	5.250 (17 %)	7.700 (26 %)	9.100 (30 %)	4.850 (16 %)

Antal personer med type 2-diabetes og samtidig hjertekar sygdom eller kronisk nyresygdom

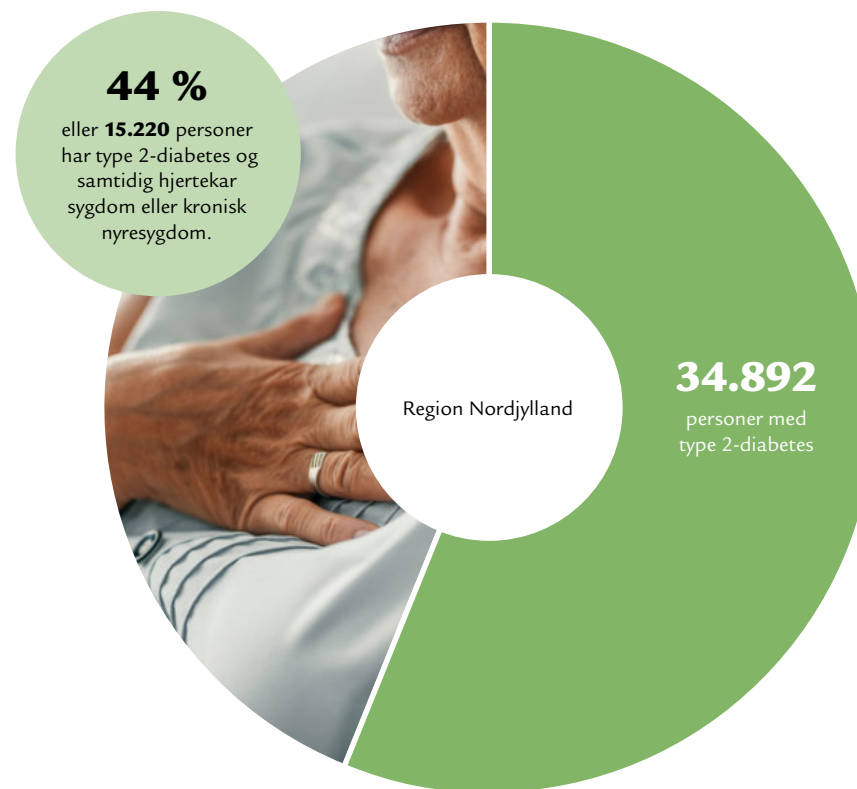

TABEL 14: Antal personer med type 2-diabetes og samtidig hjertekar sygdom eller kronisk nyresygdom.

Datakilde: diabetestatal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.

Personer med type 2-diabetes har en højere risiko for at udvikle hjertekar-sygdomme end den generelle befolkning, og dette forklares ved, at hjertet og blodkarrene påvirkes af langvarigt højt blodsukker, forhøjet blodtryk og kolesterol ⁵.

Foruden øget risiko for hjertekarsygdomme, så har personer med dårligt reguleret type 2-diabetes en øget risiko for at udvikle skader i de små blodkar i nyrerne, som påvirker nyrernes funktioner ⁶.

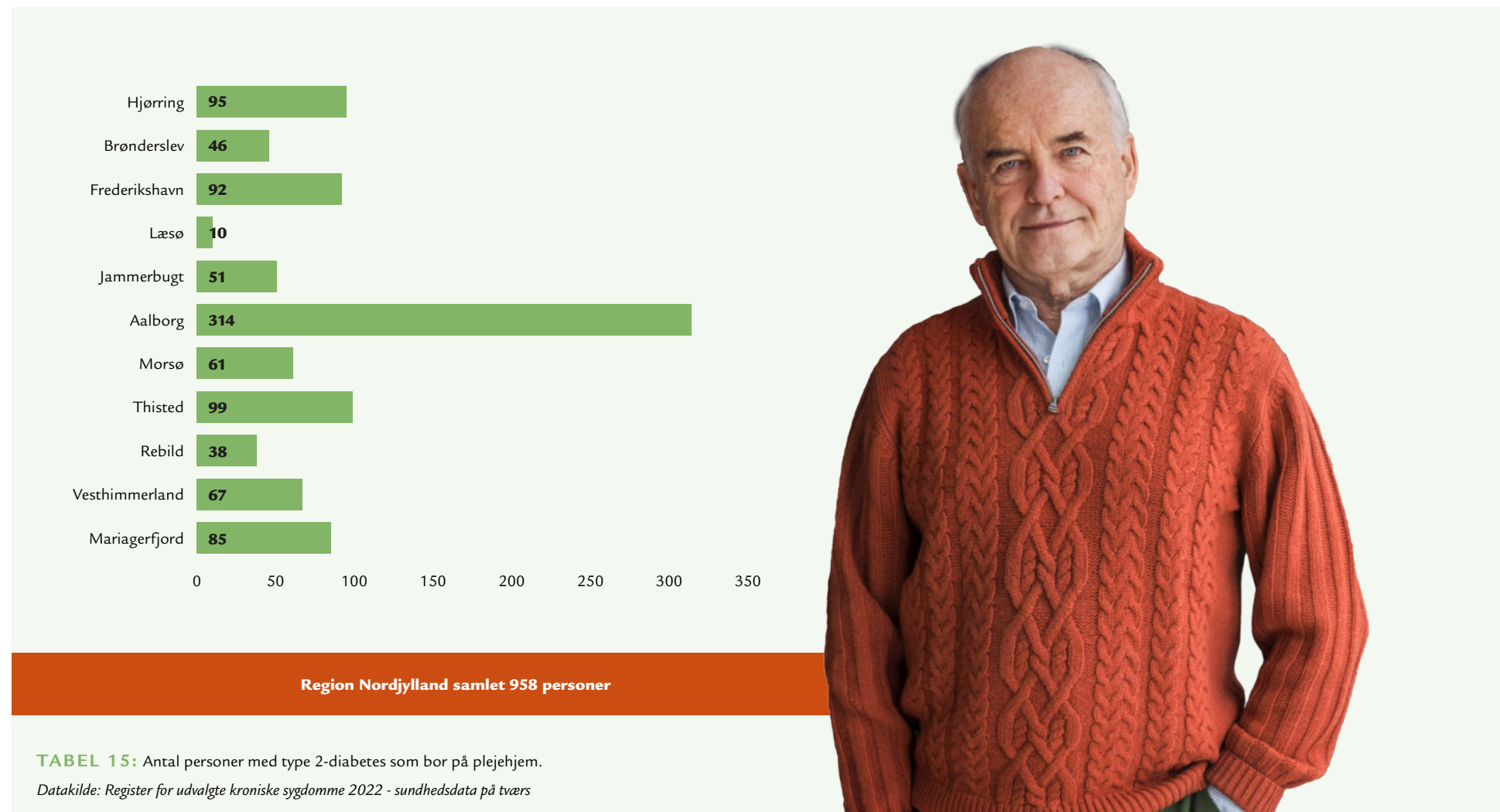
⁵ Videnscenter for Diabetes. 2023 Hjerte, blodkar og type 2-diabetes. <https://videnscenterfordiabetes.dk/viden-om-diabetes/type-2-diabetes/foelgesygdomme/hjerte-og-blodkar> Sidst opdateret: januar 2023 [tilgæet 14.07.23]

⁶ Videnscenter for Diabetes 2023. Nyrer og type 2-diabetes. <https://videnscenterfordiabetes.dk/viden-om-diabetes/type-2-diabetes/foelgesygdomme/nyrer> Sidst opdateret 3 august 2022 [tilgæet 25.09.23]

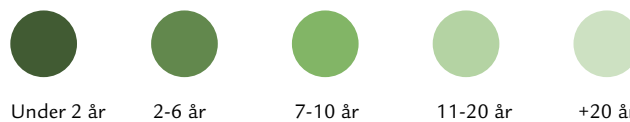
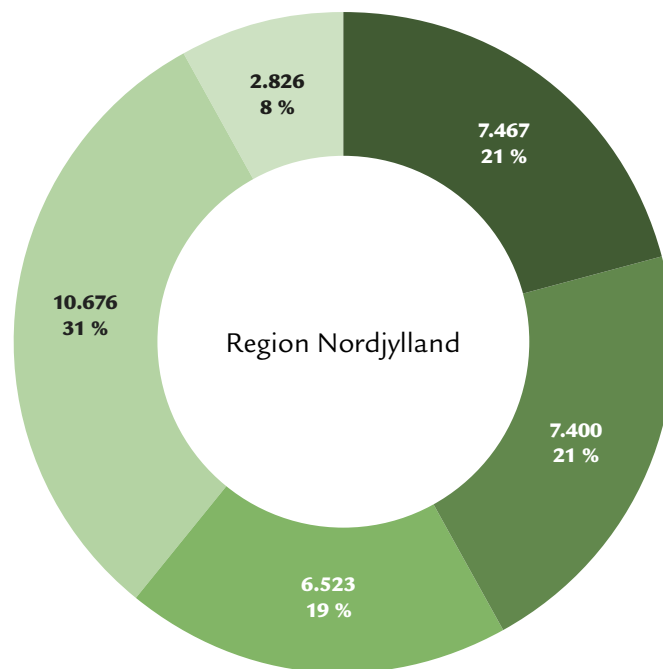
Antal personer med type 2-diabetes som bor på plejehjem

Personer med type 2-diabetes som bor på plejehjem

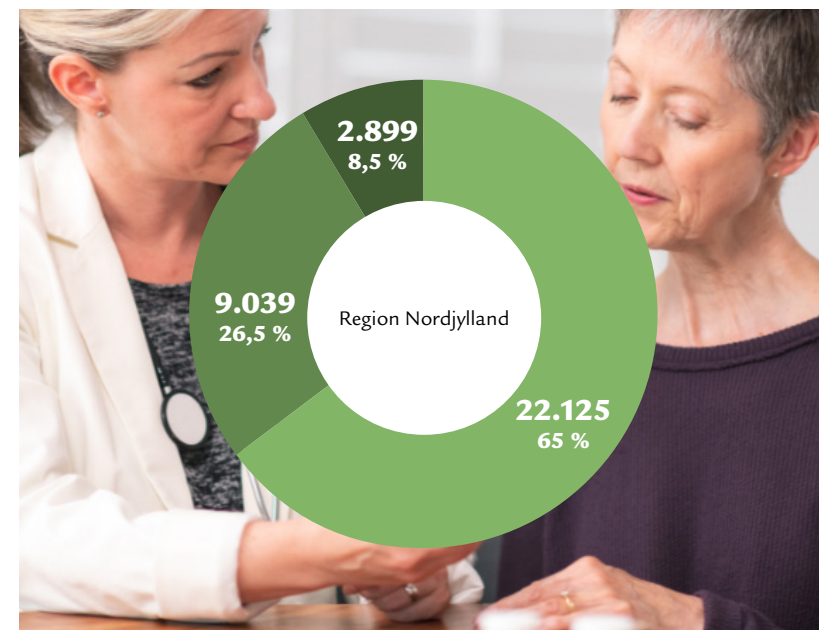
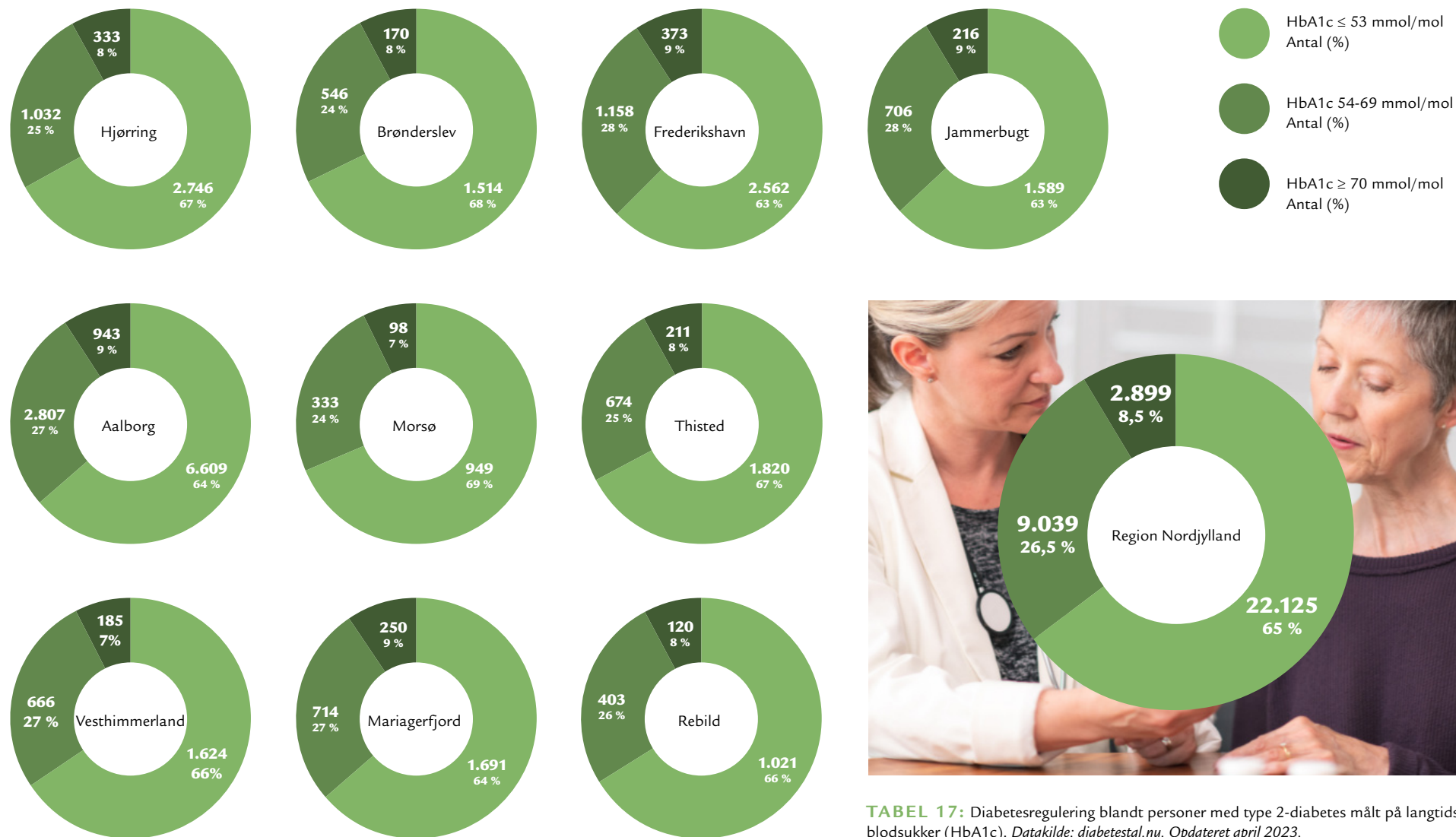
Hvor længe har de nordjyske borgere haft deres type 2-diabetes diagnose?

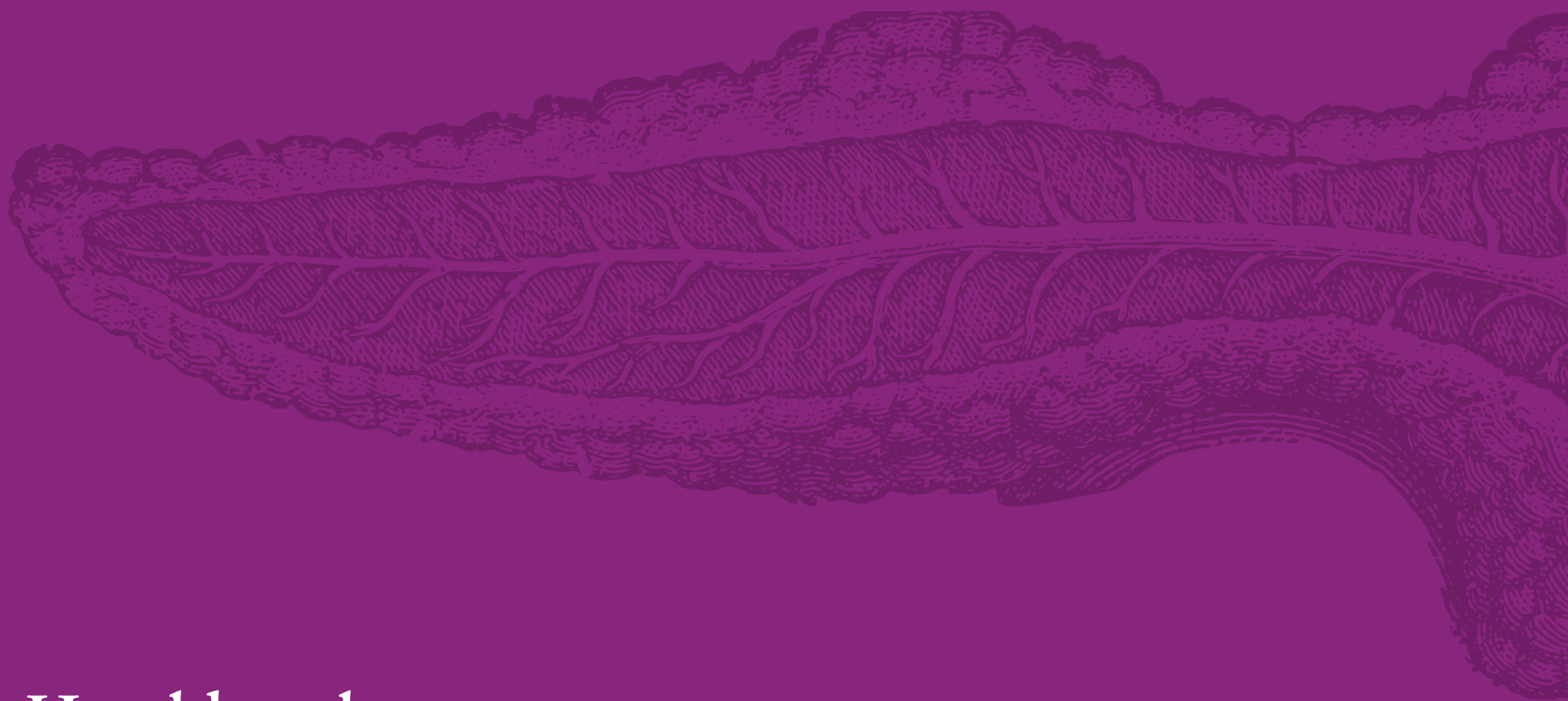
TABEL 16: Viser hvor længe personer med type 2-diabetes har haft deres sygdom. *Datakilde: diabetestal.nu. Data fra Q1 2023. Opdateret 7 juli.*

Hvordan er personer med type 2-diabetes reguleret?

TABEL 17: Diabetesregulering blandt personer med type 2-diabetes målt på langtidsblodsukker (HbA1c). *Datakilde: diabetestest.nu. Opdateret april 2023.*

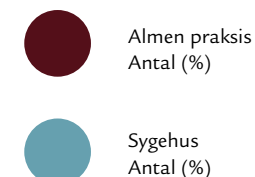
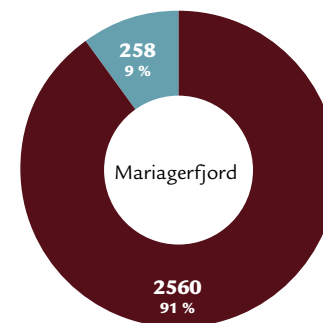
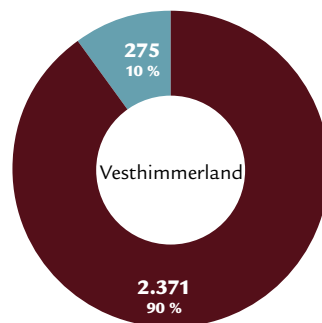
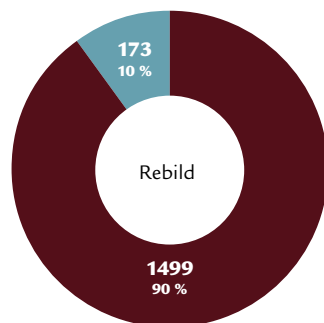
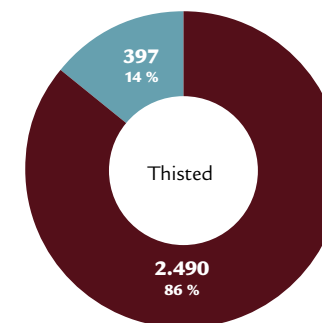
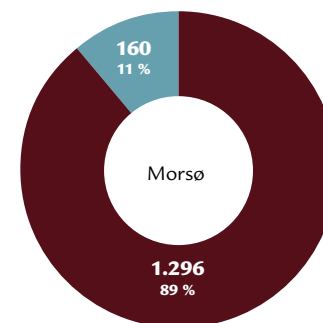
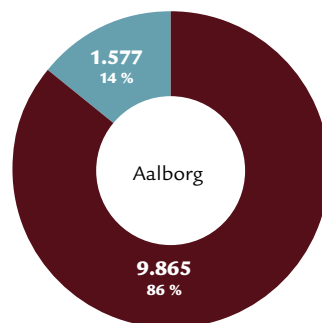
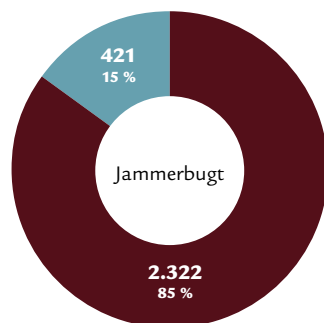
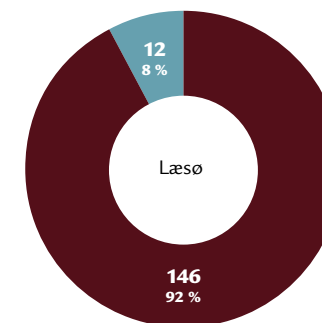
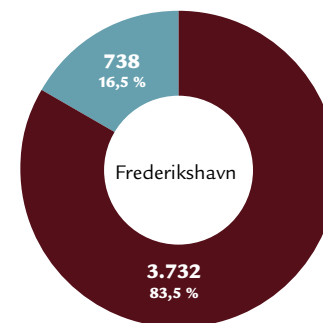
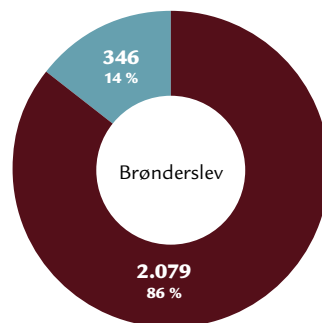
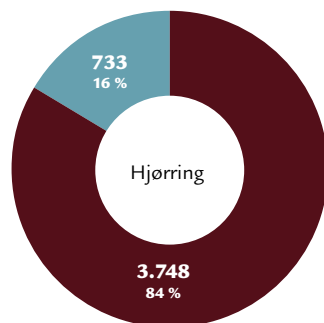

Hvad kendetegner personer
med type 1- og type 2-diabetes
på sygehusene?

Hvem varetager behandlingen af personer med diabetes?

Personer med diabetes kan enten være tilknyttet egen læge eller sygehus i forbindelse med behandling af deres diabetes. Personer med type 1-diabetes vil som udgangspunkt altid være tilknyttet sygehus, med enkelte undtagelser. Personer med type 2-diabetes bør som hovedregel modtage behandling og gå til kontrol hos almen praksis. Der kan dog være personer, som har behov for specialiseret behandling, som varetages på sygehuset⁷.

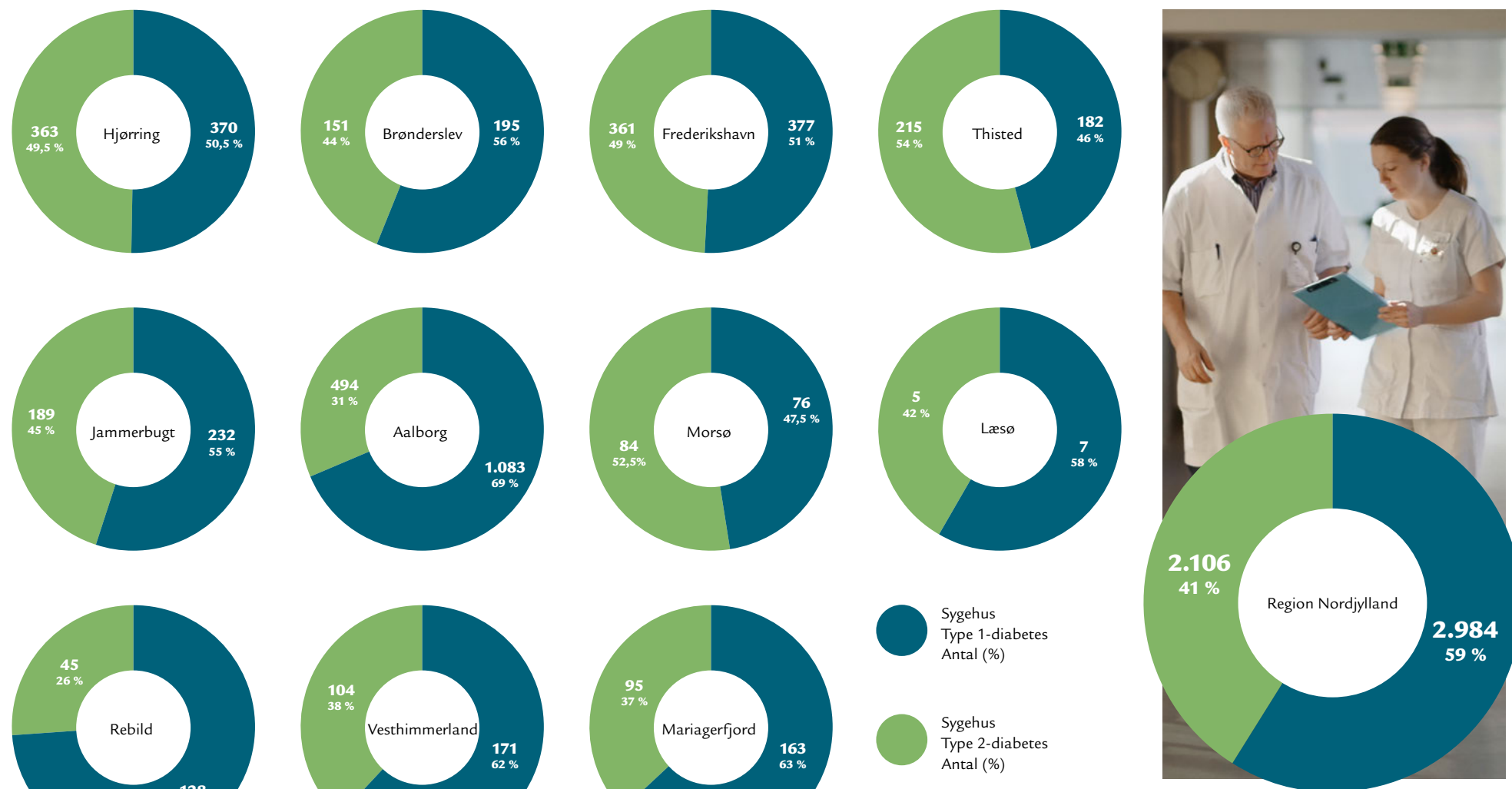

TABEL 18: Behandlingstilknøytning for personer med type 1- og type 2-diabetes opgjort i antal og procent.

Datakilde: diabetestotal.nu. kombineret med ambulatoriedata fra NordEPJ (01.06.2023)

⁷ Den Tværsektorielle Grundaftale. Samarbejdsaftale om diabetes type 2. Godkendt juni 2022

Hvordan fordeler antal personer med type 1- og type 2-diabetes sig på sygehuset?

TABEL 19: Behandlingstilknytning for personer med type 1- og type 2-diabetes opgjort i antal og procent. *Datakilde: diabetestatal.nu. kombineret med ambulatoriedata fra NordEPJ (01.06.2023)*

Hvor mange udebliver fra diabetesbehandlingen på sygehus?

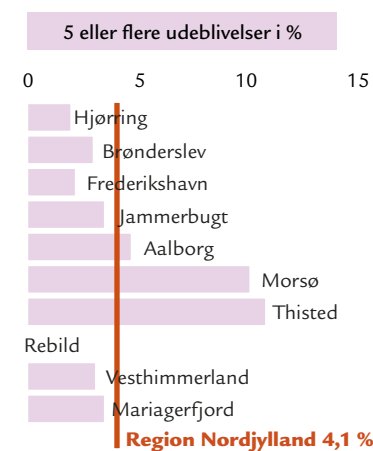
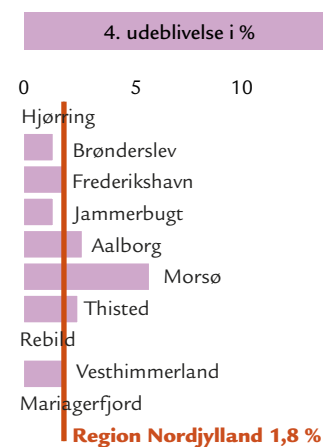
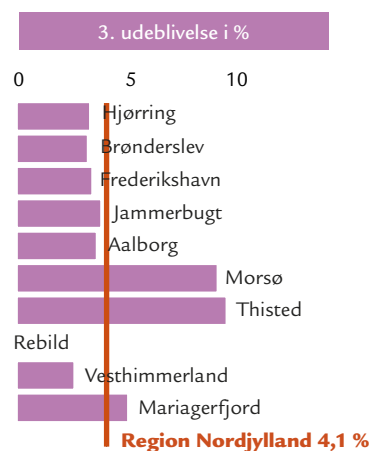
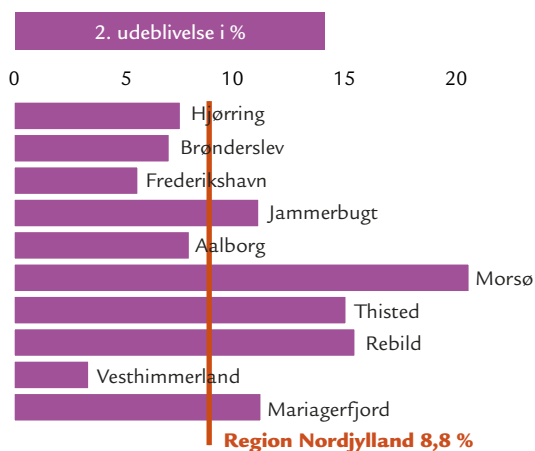
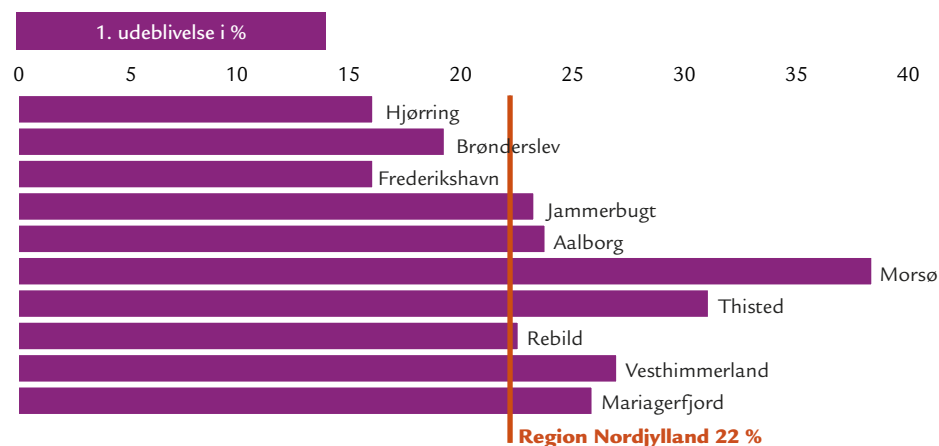

Antal personer som er udeblevet fra behandling de senest to år

	1. udeblivelse	2. udeblivelse	3. udeblivelse	4. udeblivelse	5 eller flere
Hjørring	116 (15,9 %)	55 (7,5%)	24 (3,3%)	-	14 (1,9 %)
Brønderslev	66 (19,1 %)	25 (7,2 %)	11 (3,2 %)	5 (1,4 %)	10 (2,9 %)
Frederikshavn	116 (15,9 %)	41 (5,6 %)	25 (3,4 %)	14 (1,9 %)	16 (2,2 %)
Læsø	-	-	-	-	-
Jammerbugt	97 (23,1 %)	46 (10,9 %)	16 (3,8 %)	6 (1,4 %)	15 (3,5 %)
Aalborg	372 (23,6 %)	125 (7,9 %)	56 (3,6 %)	43 (2,7 %)	75 (4,7 %)
Morsø	60 (38,2 %)	32 (20,4 %)	14 (8,9 %)	9 (5,7 %)	16 (10,2 %)
Thisted	122 (30,9 %)	59 (14,9 %)	37 (9,4 %)	10 (2,5 %)	42 (10,7 %)
Rebild	38 (22,4 %)	26 (15,3 %)	-	-	-
Vesthimmerland	71 (26,8 %)	9 (3,4 %)	7 (2,6 %)	5 (1,9 %)	8 (3,1 %)
Mariagerfjord	65 (25,7 %)	28 (11,1 %)	13 (5,1 %)	-	9 (3,5 %)
Region Nordjylland	1.123 (22, 2%)	446 (8,8 %)	203 (4,1 %)	92 (1,8 %)	205 (4,1 %)

TABEL 20: Antal personer som er udeblevet fra behandling på sygehus de senest to år. Data inkluderer personer med type 1- og 2-diabetes.

Datakilde: Region Nordjyllands bookingsystem BookPlan (01.06.2023)

LEV
— *godt* —
MED
—
DET

STENO DIABETES CENTER NORDJYLLAND
- i gode hænder